

broje dosada 31 rad, od kojih su 14 samostalne studije. Te svoje preistoriske studije g. Mileker je pisao, kao što smo videli, na mađarskom, tek posle rata isključivo na nemačkom jeziku. Poslednje su mu štampane studije: *Die steinzeitlichen Funde von Potporanj* (Nalazište kamenog doba u Potpornju) Vršac 1934 godine zatim *Preistorija Banata* u poslednjoj svesci našeg „Starinara“. Više radova g. Milekera čeka na objavljivanje,

Rad na istoriji doneo mu je prve i najlepše uspehe. To je njegova *Povesnica slobodne kraljeve varoši Vršca* koja je 1885 na nemačkom i mađarskom, a 1886 na srpskom jeziku izašla, u dve sveske na 47 tabaka velike osmine. Rad na prikupljanju građe za ovo delo duže je trajao. To značajno delo izdao je grad Vršac o svome trošku.

Studirajući prošlost Vršca g. Mileker se je sretao sa materijalom i podacima za mnoga okolna sela. Tako nastaju *Geschichte der Grosz-Gemeinde Kudritz* kojoj će sledovati još sedamnaest mesnih istorija. Otada su dobile u g. Milekeru svoga istoričara: Alibunar, Pavliš, Kusić, Mariolana, Banatski Karlovac, Jaša Tomić, Šupljaja, Jeremenovci i Jasenovo, u našem delu Banata, a zatim: Bazjaš, Veliki Žam, (čija je istorija najobimnija u ovoj seriji), Darovo, Čavoš, Četata, Mehale, Varadia i Dežanfalva u rumunskom delu Banata.

G. Mileker nije bežao ni od težih pothvata. Evo ih: *Kurze Geschichte der Stadt Bela Crkva* 1922 (a treće izdanje 1927 godine), *Geschichte der Stadt Pančevo* 1925, koju izdaje o svome trošku Đ. Vajfert, *Geschichte der Stadt Velika Kikinda* 1929 godine i najzad *Geschichte der Stadt Veliki Bečkerek* 1933 godine.

Istorije gradova i sela nisu jedine koje je g. Mileker napisao. U njemu su dobile svoga istoričara skoro sve važnije pojave u Banatu, bilo iz ranijih bilo iz savremenih događaja, naravno, ukoliko su i kako su ti događaji uticali na kulturni život njegovoga kraja. Da bi mogao da objavljuje te svoje mnogobrojne radove on je pokrenuo svoju *Banater Bücherei* i dosada je štampao u njoj 57 interesantnih dela rađenih na naučnoj osnovi. Među ovima vidno mesto zauzimaju: *Geschichte der Banater Militärgrenze*, Pančevo 1926, koju je preveo na srpski jezik prota g. Dakić, zatim *Kulturgeschichte der Deutschen im Banat*, Vršac 1930, a vredni pomenuti na srpskom jeziku izdane studije: *Prošlost srpsko-pravoslavnog vladikanstva vršačkog*, Novi Sad 1891; *Istorija gradova i gradskog razvika u Banatu*, Pančevo 1925, *Vršački grad*, Vršac 1934 i *Kratka istorija Vršca*, Vršac 1935. Ova zbirka ima vrlo interesantnih studija iz života našega sveta u ovim krajevima, bolje o zanimanju njegovu. Tako npr. studija o kulturi svile u ovim krajevima, studija o istoriji nemačkih škola u Vršcu, o Muškom pevačkom društvu u Vršcu, koje je decembra prošle godine proslavilo sedamdesetpetogodišnjicu svoga opstanka, o poznatoj Pančevačkoj porodici Vajfert itd. Ali, radljivost g. Milekera ne popušta ni najmanje. Kad god uđem u njegov kabinet za rad, koji je ujedno i soba za spavanje, nadem ga redovno svega predanog poslu, istoriji i arheologiji svoga kraja. Naravno da pored tolike radljivosti čeka na red objavljivanja čitav jedan